

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střídavé napětí

VY_52_Inovace_180

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Ročník: 9

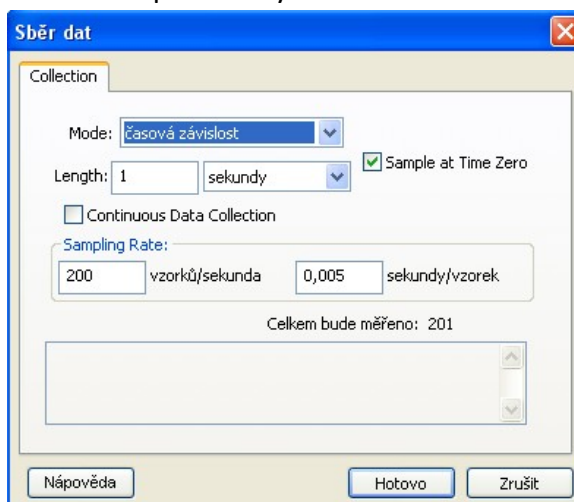
Úkol: Změřit časový průběh střídavého napětí a určit jeho periodu, frekvenci, amplitudu a efektivní hodnotu.

Teoretický úvod: Střídavé napětí je napětí, které stále mění svoji velikost i směr. Časový průběh různých střídavých napětí může být harmonický (sinusoida), obdélníkový, trojúhelníkový,...

Pomůcky: počítač s programem Logger Lite, voltmetr VP-BTA ($\pm 10V$), zdroj střídavého napětí do 5V, rezistor 100 Ω , multimetr

Postup:

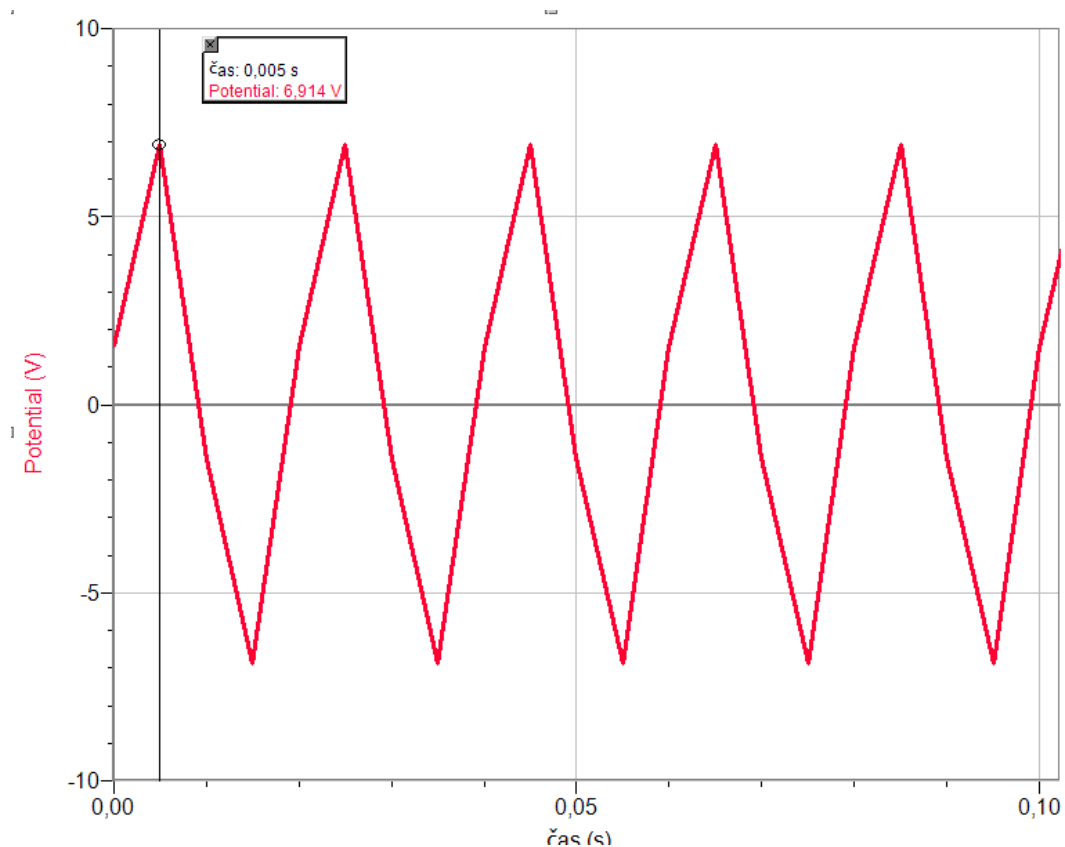
- 1) Připojíme voltmetr VP-BTA k počítači a spustíme program Logger Lite.
- 2) Nastavíme parametry měření

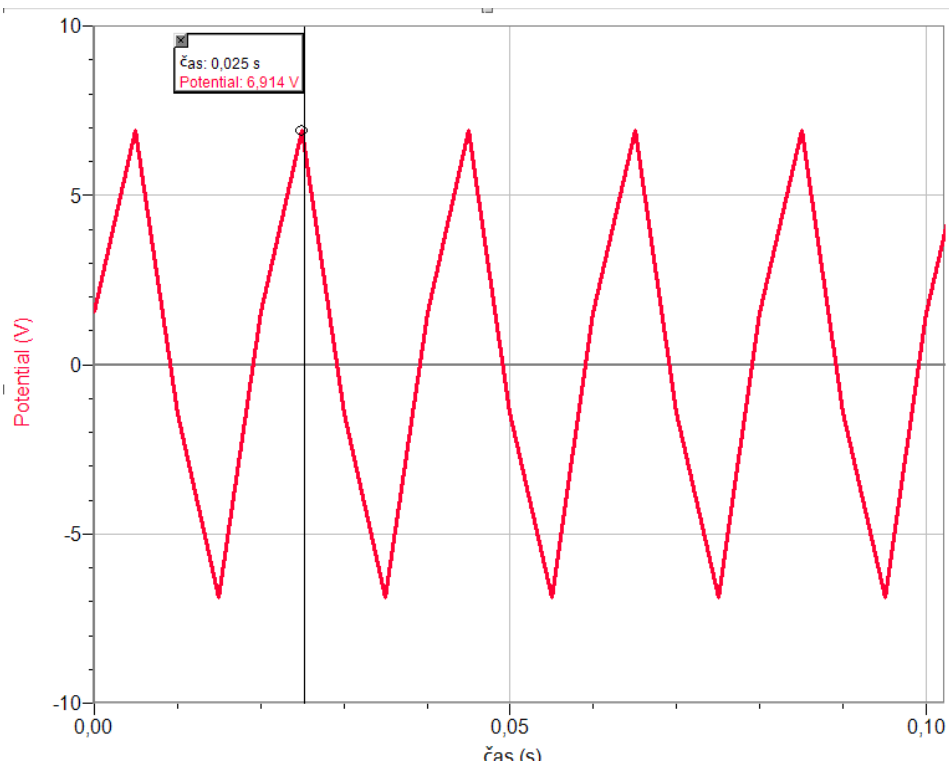

Projekt EU peníze školám Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

- 3) Do školního zdroje střídavého napětí (max. $\sim 5\text{V}$) připojíme rezistor $100\ \Omega$.
- 4) Paralelně k tomuto rezistoru připojíme multimetr zapojený jako střídavý voltmetr. Zkontrolujeme, že efektivní hodnota napětí není větší než 5V .
- 5) Připojíme vývody voltmetru k rezistoru a zahájíme měření.
- 6) Z tabulek Statistika můžeme odečíst maximální hodnotu napětí (amplitudu napětí) U_{max} , spočítat periodu T .
- 7) Z periody T proměřeného napětí určíme jeho frekvenci f .
- 8) Na multimetru odečteme efektivní hodnotu U_{ef} .

Výsledky měření:

Závěr: $T = 0,025s - 0,005s = 0,02s$

$$f = 1 : T = 1 : 0,02 = 50 \text{ Hz}$$

$$U_{\max} = 6,91 \text{ V}$$

$$U_{\text{ef}} = 3,6 \text{ V}$$

Zdroje: 1) <http://www.vernier.cz/experimenty/prehled/oblast/fyzika>

2) Fyzika 9, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, Plzeň: Nakladatelství Frauz, Karel Rauner, 2007, ISBN 978-80-7238-617-8

3) **Obrázky:** autor

Název materiálu: Střídavé napětí

Druh materiálu: demonstrační pokus

Metodické poznámky: Žák si zopakuje určování periody a frekvence z periodického časového průběhu fyzikální veličiny. Upevní si znalost vzájemného vztahu mezi oběma veličinami i znalost jednotek obou veličin. Osvojí si určování jedné veličiny z veličiny druhé. Žák pozná, že u střídavého napětí a proudu nepoužíváme v praxi maximální hodnotu uvedených veličin, ale hodnotu efektivní. Pochopí, jaký vztah existuje mezi maximální a efektivní hodnotou.

Klíčová slova: střídavé napětí, perioda, frekvence, amplituda, efektivní hodnota

Autor: Mgr. Vařáková Růžena

Datum: 20.1 .1013

Určeno pro: 9.ročník Základní školy Žďár nad Sázavou, Palachova 2189/35

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Tématický okruh: Střídavý proud